

En åpenbart påvirket person har problemer med tale, gange og/eller motorikk. Vedkommende kan være til sjenanse og forstyrre andre kunder/gjester, men er ikke mer påvirket enn at han/hun klarer å gå fra salgs-/skjenkestedet på egen hånd.

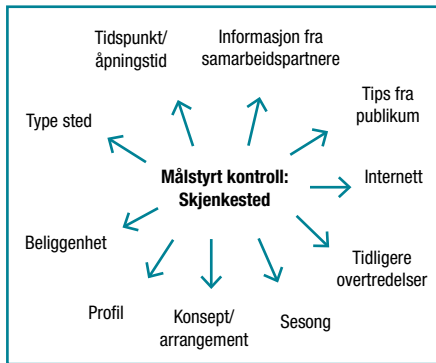
En kraftig påvirket person har problemer med å gå, vanskeligheter med å få med seg hva som skjer, problemer med å gjøre seg forstått, dupper av/sovner og kan bli «syk» og kaste opp. Han/hun trenger/kan trenge hjelp til å forlate skjenkestedet.

Før kontrollen:

- Hvem gjør hva under kontrollen?
- Hvilke steder skal kontrolleres?
- Når skal de kontrolleres?
- Hvilke utfordringer har de forskjellige stedene?
- Hvilken kontrollmetode skal benyttes? Åpen eller anonym?
- Hvor mye tid har vi til disposisjon?
- Er det noen spesielle arrangementer?
- Er politiet informert om eller med på kontrollen?
- Er sikkerheten til kontrollørene vurdert?

Husk!

- Befaringsrapport/kvittering
- Kort eller kontanter til betaling av entré, mat, drikke mv.
- Oppdaterte lister over bevilningene
- Legitimasjon eller tjenestebevis

Kontroll utenfor skjenkested:

- Blir det foretatt kontroll av legitimasjon ved inngangen?
- Har vaktene gode arbeidsforhold/lysforhold for å kunne foreta god kontroll av gjestene?
- Hvordan håndteres gjestene med tanke på diskriminering osv.?
- Er det unge mennesker eller åpenbart påvirkede gjester i køen?
- Hvor påvirket er de som slipper inn og kommer ut?
- Hvilken alder er det på gjestene?
- Uteservering?
  - Hvordan er kontrollen der?

Kontroll inne på skjenkested:

- Er noen gjester åpenbart påvirket?
- Skjenkes det til åpenbart påvirkede?
- Blir gjester som er åpenbart påvirket fjernet fra stedet?
- Får gjester ved samme bord som åpenbart påvirket videre servering?
- Er det noen mindreårige som drikker eller får skjenket alkohol?
- Nytes det medbrakt alkohol?
- Blir alkoholholdig drikke tatt med ut av lokalet?
- Skjenkes det utover skjenketiden?
- Reklameres det for alkohol?
- Har stedet et rimelig utvalg av alkoholfrie alternativer?
- Står alkoholfrie alternativer oppført på prislister/skjenkekart?

- Har de ansatte kjennskap til IK – alkohol?
- Brukes IK – alkohol aktivt?
- Skjenkes det i godkjente lokaler?
- Hvor gamle er de som skjenker?

Gode observasjoner

Gode observasjoner krever at du finner et egnet sted og bruker god tid til å observere én og én gjest og ansatt.

Gode observasjonssteder

- Ved baren: hvordan er kontrollen med åpenbart påvirkede og alder?
- Ved inngangspartiet: hvordan avvises åpenbart påvirkede og gjennomføres alderskontrollen.

- Ved dansegulvet og eventuell trapp for å se graden av påvirkning: hvordan danser eller går gjestene, feiltrinn mv.
- Toalettene og gangen ved toalettene kan være et egnet sted for å vurdere gjestenes beruselsesnivå.

Rapporter til kommunen/politiet ved:

- Mistanke om svart økonomi, f.eks. covercharge i lommen, kjøp i baren blir ikke registrert i kassen.
- Stengte/sperrede nødutganger.
- Bruk/omsetning av narkotika.
- Diskriminering.

Kontroll av personalet

- Hvordan håndteres skjenkingen?
- Har de kontroll på hvem som drikker alkoholen som skjenkes?
- Gjennomfører de alderskontroll?

Vurder gjester og hendelser sammen

- Snakk sammen underveis i kontrollen.
- Har vi sett det vi skal el. trenger vi mer tid?
- Er vi enige om vurderingen av gjestene?

Politiet kan bistå kontrollørene med:

- Personalia ved legitimasjonskontroll.
- Tilgang til steder kontrollørene ikke får tilgang til.
- Sikkerhet ifm. kontrollene.

God legitimasjonskontroll:

- Er legitimasjonen godkjent?
- Er ID-kortet gyldig? Sjekk dato.
- Er det ekte? Kjenn på kortet, og se på eventuelle stempler mv.
- Er det riktig person på bildet?
Sammenlign avstand mellom øre/nese/munn, hold for frisyre på bildet med tommel og konsentrer deg om ansiktet.
- Har personen riktig alder? Sjekk fødselsdato og personnummer – det tredje sifferet er alltid et partall for kvinner og oddetall for menn.
- Still forskjellige kontrollspørsmål om informasjon som finnes på kortet, f.eks.: Når tok du førerkort?
- Hvilken dato er du født?

Tilbakemelding

Ta kontakt med ansvarshavende og gi en muntlig redegjørelse av dine/ deres inntrykk av stedet, både positive og negative:

- Hva du/dere har sett av hendelser/ situasjoner/brudd/ansattes alkohol-håndtering mv.
- Hva var bra og mindre bra.
- Hvilke tiltak bør gjøres for å sikre god alkoholhåndtering.
- Sørg for en rolig samtale, gjerne på et bakrom, kontor el.

Tilleggsrapporten skal:

- Være objektiv, beskrivende og tydelig.
- Beskrive hva som faktisk er observert.

- Være mest mulig nøyaktig.
- Ha med korrekte tidspunkter.
- Beskrive stedet for hendelsen nøye.
- Beskrive omgivelsene rundt hendelsen (f.eks. «bord tre til høyre for bardisken når man kommer inn i lokalet», «satt på stolen innerst ved vinduet osv.»).
- Beskrive sentrale personer og spesielle kjennetegn, dialekt og språkform.
- Beskrive klesdrakt (farge, type osv.).
- Beskrive sentrale gjenstander og lignende så nøyaktig som mulig.
- Beskrive kjennetegnene til den som var åpenbart påvirket.

